2026/1912

4.8.2026.

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS (ES) 2026/1912

(2026. gada 30. jūlijs),

ar ko pagarina ar Īstenošanas lēmumu (ES) 2022/382 ieviestās pagaidu aizsardzības termiņu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes Direktīvu 2001/55/EK (2001. gada 20. jūlijs) par obligātajiem standartiem, lai pārvietoto personu masveida pieplūduma gadījumā sniegtu tām pagaidu aizsardzību, un par pasākumiem, lai līdzsvarotu dalībvalstu pūliņus, uzņemot šādas personas un uzņemoties ar to saistītās sekas ([1]), un jo īpaši tās 4. panta 2. punktu un 5. panta 3. punkta a) apakšpunktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Padome 2022. gada 4. martā pieņēma Īstenošanas lēmumu (ES) 2022/382 ([2]), ar ko Direktīvas 2001/55/EK 5. panta nozīmē konstatē no Ukrainas pārvietoto personu masveida pieplūduma esamību un nosaka pagaidu aizsardzības ieviešanu.

(2) Saskaņā ar Direktīvas 2001/55/EK 4. panta 1. punktu pagaidu aizsardzība sākotnēji tika piemērota vienu gadu, proti, līdz 2023. gada 4. martam, un pēc tam tās ilgumu automātiski pagarināja par vēl vienu gadu līdz 2024. gada 4. martam.

(3) Padome 2023. gada 19. oktobrī pieņēma Īstenošanas Lēmumu (ES) 2023/2409 ([3]), kas pagarināja ar Īstenošanas lēmumu (ES) 2022/382 ieviestās pagaidu aizsardzības termiņu līdz 2025. gada 4. martam. Padome 2024. gada 25. jūnijā pieņēma Īstenošanas Lēmumu (ES) 2024/1836 ([4]), kas pagarināja ar Īstenošanas lēmumu (ES) 2022/382 ieviestās un ar Īstenošanas lēmumu (ES) 2023/2409 pagarināto pagaidu aizsardzības termiņu līdz 2026. gada 4. martam. Padome 2025. gada 15. jūlijā pieņēma Īstenošanas Lēmumu (ES) 2025/1460 ([5]), kas pagarināja ar Īstenošanas lēmumu (ES) 2022/382 ieviestās un ar Īstenošanas lēmumiem (ES) 2023/2409 un (ES) 2024/1836 pagarināto pagaidu aizsardzības termiņu līdz 2027. gada 4. martam.

(4) Saistībā ar pagaidu aizsardzības aktivizēšanu atbilstoši Direktīvai 2001/55/EK dalībvalstis 2022. gada 4. marta paziņojumā vienprātīgi vienojās nepiemērot minētās direktīvas 11. pantu attiecībā uz personām, kurām attiecīgajā dalībvalstī ir pagaidu aizsardzība saskaņā ar Īstenošanas lēmumu (ES) 2022/382 un kuras bez atļaujas pārceļas uz citu dalībvalsti, ja vien dalībvalstis divpusēji nevienojas citādi.

([1]) OV L 212, 7.8.2001., 12. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2001/55/oj.
([2]) Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2022/382 (2022. gada 4. marts), ar ko Direktīvas 2001/55/EK 5. panta nozīmē konstatē no Ukrainas pārvietoto personu masveida pieplūduma esamību un nosaka pagaidu aizsardzības ieviešanu (OV L 71, 4.3.2022., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/382/oj).
([3]) Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2023/2409 (2023. gada 19. oktobris), ar ko pagarina ar Īstenošanas lēmumu (ES) 2022/382 ieviesto pagaidu aizsardzību (OV L, 2023/2409, 24.10.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/2409/oj).
([4]) Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2024/1836 (2024. gada 25. jūnijs), ar ko pagarina ar Īstenošanas lēmumu (ES) 2022/382 ieviesto pagaidu aizsardzību (OV L, 2024/1836, 3.7.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1836/oj).
([5]) Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2025/1460 (2025. gada 15. jūlijs), ar ko pagarina ar Īstenošanas lēmumu (ES) 2022/382 ieviestās pagaidu aizsardzības termiņu (OV L, 2025/1460, 24.7.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/1460/oj).

(5) Ņemot vērā, ka ar pagaidu aizsardzību saistītās tiesības persona vienlaikus var izmantot tikai vienā dalībvalstī, – lai nodrošinātu, ka šis princips tiek respektēts, un lai novērstu vairākkārtējas reģistrācijas pagaidu aizsardzības saņemšanai, dalībvalstīm būtu jānoraida uzturēšanās atļaujas pieprasījumi, kas iesniegti, pamatojoties uz Direktīvas 2001/55/EK 8. panta 1. punktu, ja izrādās, ka attiecīgā persona jau ir saņēmusi uzturēšanās atļauju uz minētā pamata citā dalībvalstī. Tas būtu atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas spriedumam lietā C-753/23 ([6]) un jo īpaši tā 30. punktam.

(6) Minētajā vispārējā kontekstā nekas nebūtu jāinterpretē tā, ka tas uzliktu dalībvalstij pienākumu izsniegt uzturēšanās atļauju pagaidu aizsardzības nolūkā personai, kura ir saņēmusi uzturēšanās atļauju pagaidu aizsardzības nolūkā citā dalībvalstī.

(7) Lai nodrošinātu savlaicīgu situācijas attēlu operatīvos nolūkos, uzturēšanās atļauju izsniegšanas saskaņotu pārvaldību un pārraudzību, dalībvalstīm vajadzētu Pagaidu aizsardzības reģistrācijas platformā regulāri augšupielādēt precīzus un savlaicīgus datus, tostarp datus par neaktīvas reģistrācijas gadījumiem.

(8) Atzīstot, ka pagaidu aizsardzība neskar ES *acquis* par starptautisko aizsardzību un bēgļa statusa atzīšanu saskaņā ar Ženēvas konvenciju, kā minēts Direktīvas 2001/55/EK 2. panta b) punktā, tiek atgādināts, ka saskaņā ar starptautiskajiem standartiem dezertēšana un izvairīšanās no iesaukuma pati par sevi netiek uzskatīta par pamatu starptautiskās aizsardzības saņemšanai.

(9) Pašlaik Savienībā ir gandrīz 4,4 miljoni no Ukrainas pārvietoto personu, kam piešķirta pagaidu aizsardzība. Kopējais to personu skaits, kurām piešķirta pagaidu aizsardzība, ir saglabājies relatīvi stabils, proti, aptuveni 4,3 miljoni, ar nelielu pastāvīgu tendenci pieaugt, un tikai dažas personas ziņo par pastāvīgu atgriešanos Ukrainā. Situācija Ukrainā vairumam pārvietoto personu neļauj atgriezties Ukrainā drošos un ilgtspējīgos apstākļos. Starptautiskā Migrācijas organizācija lēš, ka 2025. gada decembrī Ukrainā bija 3 712 000 iekšzemē pārvietotu cilvēku, no kuriem 71 % ir pārvietoti jau kopš vairāk nekā diviem gadiem, un 82 % ir pārvietoti kopš vairāk nekā gada. Jau kopš vairāk nekā diviem gadiem iekšzemē pārvietoto personu īpatsvars bija vislielākais to iekšzemē pārvietoto personu vidū, kuras dzīvoja valsts rietumos. Apvienoto Nāciju Organizācijas Humānās palīdzības koordinācijas birojs lēš, ka 2026. gadā vairāk nekā 10,8 miljoniem cilvēku Ukrainā būs nepieciešama steidzama humānā palīdzība.

(10) Turklāt nevar izslēgt turpmāku plaša mēroga ieceļošanu, ņemot vērā sarežģītos humanitāros apstākļus, lielāku nestabilitāti un nenoteiktību attiecībā uz situāciju Ukrainā, ko rada Krievijas agresijas karš, tostarp pastiprināti atkārtoti gaisa uzbrukumi civiliedzīvotājiem visā valstī. Joprojām pastāv eskalācijas risks. Vienlaikus joprojām pastāv risks, ka varētu tikt apdraudēta valstu patvēruma sistēmu efektīva darbība, ja drīz tiktu izbeigta pagaidu aizsardzība un visi tās saņēmēji vienlaikus iesniegtu starptautiskās aizsardzības pieteikumus.

(11) Tā kā lielais to pārvietoto personu skaits Savienībā, kurām piešķirta pagaidu aizsardzība, visticamāk, nesamazināsies tik ilgi, kamēr turpināsies karš pret Ukrainu, pagaidu aizsardzības termiņa pagarināšana ir nepieciešama, lai risinātu to personu situāciju, kuras pašlaik saņem pagaidu aizsardzību Savienībā vai kurām šāda aizsardzība būs vajadzīga no 2027. gada 5. marta, jo tā nodrošina tūlītēju aizsardzību un piekļuvi saskaņotam tiesību kopumam, vienlaikus līdz minimumam samazinot formalitātes masveida pieplūduma situācijā Savienībā. Pagaidu aizsardzības termiņa pagarināšanai arī būtu jāpalīdz nodrošināt, ka dalībvalstu patvēruma sistēmas netiek pārslogotas, ievērojami palielinoties to starptautiskās aizsardzības pieteikumu skaitam, kurus laikposmā līdz 2027. gada 4. martam varētu iesniegt personas, kas saņem pagaidu aizsardzību, ja pagaidu aizsardzība šajā datumā tiktu pārtraukta, vai personas, kuras bēg no kara Ukrainā un ierodas Savienībā pēc minētā datuma un pirms 2028. gada 4. marta.

([6]) Tiesas 2025. gada 27. februāra spriedums lietā *A. N. v Ministerstvo vnitra*, C-753/23, ECLI:EU:C:2025:133.

(12) Tāpēc, ņemot vērā, ka cēloņi pagaidu aizsardzībai joprojām pastāv, pagaidu aizsardzības termiņš Īstenošanas lēmumā (ES) 2022/382 minētajām pārvietoto personu kategorijām būtu jāpagarina līdz 2028. gada 4. martam.

(13) Neraugoties uz nepieciešamību pagaidu aizsardzību pagarināt vēl par vienu gadu ilgu pagaidu laikposmu, ir svarīgi, ka kopējā Savienības pieejā tiek ņemtas vērā Ukrainas mainīgās aizsardzības vajadzības.

(14) Eiropadome savos nesenajos secinājumos ir atkārtoti apstiprinājusi savu pastāvīgo un nelokāmo atbalstu Ukrainas neatkarībai, suverenitātei un teritoriālajai integritātei tās starptautiski atzītajās robežās, kā arī Savienības apņēmību arī turpmāk sniegt Ukrainai un tās tautai visaptverošu politisko, finansiālo, ekonomisko, humanitāro, militāro un diplomātisko atbalstu. Eiropadome atbalstīja visaptverošu, taisnīgu un ilgstošu mieru Ukrainā, kura pamatā ir Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtu un starptautisko tiesību principi un stingras un ticamas drošības garantijas Ukrainai. Ir ārkārtīgi svarīgi nodrošināt, ka Ukrainai ir budžeta un militārie līdzekļi, lai turpinātu īstenot savas neatņemamās tiesības uz pašaizsardzību un vērsties pret Krievijas agresiju un atturēt to.

(15) Ievērojot Direktīvu 2001/55/EK, pagaidu aizsardzība pārvietoto personu masveida pieplūduma gadījumā ir ārkārtēja procedūra, kuru piemēro konkrētām Padomes norādītām personu kategorijām, neskarot minētās direktīvas 7. pantu. Konkrētās personu kategorijas nosaka uz objektīvu kritēriju pamata, pilnībā ievērojot pienākumus, kuri izriet no starptautiskajām tiesībām, Savienības tiesību aktiem un pamattiesībām. Kritērijus attiecīgā gadījumā piemēro atbilstoši minētās direktīvas 15. pantam. Nosakot konkrētas to personu kategorijas, uz kurām attiecas pagaidu aizsardzība, Padome cita starpā ņem vērā situāciju, kas saistīta ar pārvietoto personu masveida pieplūduma esamību, tostarp situāciju minēto personu izcelsmes valstī.

(16) Ukrainas mainīgajām militārajām vajadzībām, aizstāvoties pret Krievijas agresijas karu, un jo īpaši militārā dienesta pienākumiem, ko Ukraina likumīgi noteikusi savā tiesību sistēmā, ir nepieciešams pilnīgs Savienības atbalsts. Tāpēc Savienībai un dalībvalstīm būtu pilnībā jāņem vērā minētās vajadzības un vienlaikus jāsniedz pilnīgs atbalsts no Ukrainas pārvietotajām personām, piešķirot pagaidu aizsardzību. Tāpēc ir būtiski, ka Savienība turpina piemērot pagaidu aizsardzību tādā veidā, kas, sniedzot labumu pārvietotajām personām, negatīvi neietekmē Ukrainas vispārējo spēju pēc iespējas labāk aizstāvēties pret Krievijas agresijas karu un brīvi lemt par savu aizsardzības spēku organizāciju.

(17) Šajā nolūkā, neskarot Savienības tiesību aktus un pamattiesības, pagaidu aizsardzība būtu jāpiešķir tikai tām personām, kuras dalībvalsts iestādēm attiecīgā gadījumā var sniegt pierādījumus, ka ir ievērojušas savus karaklausības pienākumus. Tā kā ir jāņem vērā Ukrainas noteiktās pašreizējās aizsardzības vajadzības un neietekmējot to personu situāciju, kurām pirms šā lēmuma spēkā stāšanās dienas vai tā spēkā stāšanās dienā jau ir pagaidu aizsardzība konkrētā dalībvalstī un kuras pēc minētās dienas nepārtraukti saglabā šādu statusu minētajā konkrētajā dalībvalstī, prasība par to, ka personas sniedz pierādījumus, ka tās ir ievērojušas savus karaklausības pienākumus, būtu jāsāk piemērot no šā lēmuma stāšanās spēkā, kam vajadzētu būt nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

(18) Personu tiesības saņemt pagaidu aizsardzību ir tūlītējas, tiklīdz Padome ir konstatējusi pārvietoto personu masveida pieplūduma esamību. Lai nodrošinātu attiecīgo personu pienācīgu pārvaldību un reģistrāciju, dalībvalsts var pieprasīt izpildīt konkrētas formalitātes, piemēram, reģistrācijas veidlapu aizpildīšanu un pierādījumu iesniegšanu, kā paredzēts Padomes Īstenošanas lēmumā (ES) 2022/382, tomēr viens no pagaidu aizsardzības mērķiem ir nodrošināt ātru un viegli piemērojamu procesu, līdz minimumam samazinot formalitātes. Tāpēc ir svarīgi, ka dalībvalstu iestādes spēj ātri pārbaudīt to, ka personām bija atļauts likumīgi atstāt Ukrainas teritoriju, un jo īpaši to, ka tās ir ievērojušas savus karaklausības pienākumus. Šajā kontekstā šādas atļaujas pierādījums būtu vai nu robežas likumīga šķērsošana, atstājot Ukrainas teritoriju, vai izceļošanas spiedogs pasē. Gadījumos, kad šādu likumīgu izceļošanu nevar apstiprināt, lai saņemtu pagaidu aizsardzību, būtu jāprasa attiecīgajai personai dalībvalsts iestādēm uzrādīt viegli pārbaudāmu oficiālu dokumentu papīra vai elektroniskā formātā, piemēram, lietotnē *Reserv+*, kas apstiprina minētās personas atbrīvojumu no karaklausības pienākumiem vai to izpildi. Pierādīšanas pienākums būtu personai, kas pieprasa pagaidu aizsardzību.

(19) Koordinētas pieejas interesēs Komisija atjauninās operatīvās vadlīnijas, kas izklāstītas tās 2021. gada 21. marta paziņojumā "Operatīvās vadlīnijas, lai īstenotu Padomes Īstenošanas lēmumu (ES) 2022/382, ar ko Direktīvas 2001/55/EK 5. panta nozīmē konstatē no Ukrainas pārvietoto personu masveida pieplūduma esamību un nosaka pagaidu aizsardzības ieviešanu", par dažādajiem aspektiem, kas saistīti ar šā lēmuma īstenošanu.

(20) Ir iespējams, ka Ukrainas valstspiederīgajiem, uz kuriem neattiecas iesaukšana militārajā dienestā, ir karaklausības pienākumi neatkarīgi no viņu vecuma vai dzimuma, jo viņi ir pieteikušies vai viņus kā citādi saista pienākumi, kas attiecas uz militārām darbībām.

(21) Padome 2025. gada 16. septembrī pieņēma ieteikumu ([7]) par koordinētu pieeju pārejai nolūkā izbeigt pagaidu aizsardzību pārvietotajām personām no Ukrainas. Šis pagarinājums neskar minētajā ieteikumā minēto pasākumu īstenošanas turpināšanu, kas joprojām ir prioritāte. Šajā sakarā dalībvalstīm būtu koordinēti jāpastiprina pagaidu aizsardzības saņēmēju pāreja uz citiem juridiskiem statusiem, kā arī brīvprātīga atgriešanās un reintegrācija, ja situācija to ļauj.

(22) Šis lēmums ievēro pamattiesības un principus, kas atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā.

(23) Padome atkārtoti apstiprina savu apņemšanos sniegt atbalstu Ukrainai un tās tautai tik ilgi, cik tas būs nepieciešams, un atkārtoti pauž atbalstu visaptverošam, taisnīgam un ilgstošam mieram, kura pamatā ir Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtu un starptautisko tiesību principi, un ilgtspējīga pamiera gadījumā Padome ir gatava rīkoties saskaņā ar Direktīvas 2001/55/EK 6. panta 1. punkta b) apakšpunktu.

(24) Īrijai Direktīva 2001/55/EK ir saistoša, un tādēļ tā piedalās šā lēmuma pieņemšanā un piemērošanā.

(25) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā Nr. 22 par Dānijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, Dānija nepiedalās šā īstenošanas lēmuma pieņemšanā un Dānijai šis īstenošanas lēmums nav saistošs un nav jāpiemēro,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

No Ukrainas pārvietotajām Īstenošanas lēmuma (ES) 2022/382 2. pantā minētajām personām piešķirtās pagaidu aizsardzības termiņš, kas pagarināts ar Īstenošanas lēmumiem (ES) 2023/2409, (ES) 2024/1836 un (ES) 2025/1460, tiek pagarināts par vēl viena gada laikposmu līdz 2028. gada 4. martam.

2. pants

Neskarot Savienības tiesību aktus un pamattiesības, pagaidu aizsardzību, kura minēta Īstenošanas lēmuma (ES) 2022/382 2. pantā un kuras termiņš attiecīgā gadījumā pagarināts ar Īstenošanas lēmuma (ES) 2025/1460 1. pantu vai ar šā lēmuma 1. pantu, piešķir tikai tiem, kas ir izpildījuši savus karaklausības pienākumus Ukrainā, attiecīgā gadījumā par to iesniedzot pierādījumus.

Šo pantu nepiemēro personām, kurām pirms 2026. gada 30. jūlija vai minētajā dienā ir pagaidu aizsardzība konkrētā dalībvalstī un kuras pēc minētās dienas nepārtraukti saglabā šādu statusu minētajā konkrētajā dalībvalstī.

([7]) Padomes Ieteikums (2025. gada 16. septembris) par koordinētu pieeju pārejai nolūkā izbeigt pagaidu aizsardzību pārvietotajām personām no Ukrainas (OV C, C/2025/5129, 23.9.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5129/oj).

3. pants

Šis lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2027. gada 5. marta, izņemot 2. pantu, ko piemēro no 2026. gada 31. jūlija.

Briselē, 2026. gada 30. jūlijā

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs

T. BYRNE